

СТРУКТУРНАЯ МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ И ПОЭТАПНО-ДЕЯТЕЛЬНОСТНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНЖЕНЕРОВ-АГРАРНИКОВ

И. М. Буцьк

Аннотация. В статье поданы основные требования к построению методической системы формирования исследовательской компетентности инженера аграрного профиля, смоделированы концептуальные структурные модели интегрированного и поэтапно-деятельностного образовательных сред в формировании исследовательской компетентности инженеров-аграрников, охарактеризованы факторы производства, научных инноваций и учебного заведения, описаны аналитико-инновационная, профессионально-развивающая и научная инженерная исследовательская деятельность.

Ключевые слова: исследовательские компетентность, методическая система, инженер аграрного профиля, интеграция, деятельность.

THE STRUCTURE MODEL OF INTEGRATED AND STAGE-ACTIVITY EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN RESEARCH PREPARATION OF AGRICULTURAL PROFILE ENGINEERS

I. M. Butsyk

Abstract. The article highlights the basic requirements for the construction of a methodological system for the formation of research competence of the agricultural profile engineers, modeled conceptual structural models of integrated and stage-active educational environments in the formation of research competence of the agricultural profile engineers, the factors of production, scientific innovations and educational institutions are described, described analytical and innovative, professional-developing and scientific engineering research activity.

Key words: research competence, system, methodical system, agrarian profile engineer, integration, activity.

UDC 17:2-46:364.6

MAN AND SOCIETY: PECULIARITIES OF SOCIAL WORK WITH DISABLED PEOPLE AND PEOPLE WITH SPECIAL NEEDS

I.I.VAKULYK, PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Ukrainian and Classical Languages,

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Kyiv)

E-mail: vakulyk@ukr.net

Abstract. Describes the features of the complex mechanism of state social policy in the context of the European discourse. The main attention is paid to the problem of social adaptation of people with disabilities and people with special needs. Thus, social work with people with special needs should be aimed at adaptation the public, not the person with needs, to life in society.

Time of culture is the eternal theme of relations between traditions and the innovation. That is why every historical epoch solved these issues its own way, covering the whole range of cultural activities. According to Aristotle, the main «virtues» are wisdom, prudence, justice. Philosopher Bertrand Russell among the most essential virtues pointed out the optimism, courage (as the ability to defend your beliefs), and intelligence. At the

present time the manifestations of spirituality in all its dimensions are beyond doubt. Tolerance, communication, justice, love of freedom can be the logical extension. Indian philosopher S. Grosh argued that spirituality in its essence is the awakening of the inner reality of our creation, our soul, our inner desire to know, to feel and to identify oneself with it, get in touch with a higher reality, merge with it, and as a consequence of this contact - to transform our entire being into a new one, a new identity, a new nature. Aesthetic categories take special place in the culture of human coexistence. Harmony and measure, the beautiful and the ugly, the elevated and the mean, the tragic and the comic, etc. – all of these are moral models, without which the existence of any society is impossible. To live without rules and be guided only by your own impulses is impossible for the public person, because he is subject to laws, and this person carries that cultural code which unites the community. These codes can be local or universal. Nowadays the urbanization is being powerfully spread, provoking much cultural and psychological tension and stress, and sometimes even conflicts. That is why the issues of social behavior norms, the aesthetic preferences are becoming more and more frequent. To this end, there are rehabilitation centers for people with disabilities, discussion clubs, schools for parents, community liaison offices and so on. They are all aimed at implementing the state policy to shape a healthy lifestyle; stabilization of family relationships; prevention of conflicts, legal consulting. The consideration together with external and internal resources in difficult life situations connected with the destinies of people with disabilities and people with special needs.

Keywords: *social policy, social assistance, people with special needs, people with disabilities, social groups, social values, social services, social pedagogy, «Help bag».*

Introduction. The presented material of educational nature is aimed at improving the students' awareness about social policy and social assistance to people with special needs and people with disabilities, with the subsequent use of the gained experience in practice. We also anticipate the learning goal: to teach to involve internal and external resources in difficult life situations associated with the fate of people with disabilities and people with special needs.

Analysis of recent researches and publications. In the context of specialists' training in «social work» within the framework of the discipline «Ethnology and family household culture» [1; 2; 3] we suggest to consider the variants of the tasks called «Unbroken spirit».

Purpose. The audience is invited to analyze tasks options under the common name «Unbroken spirit» and to determine which «model» will be most appropriate in a particular situation, as well as to find out what resources need to be involved to help families surviving in difficult everyday life.

Methods. It is also suggested to teach how to use external and internal resources to resolve difficult life situations associated with the fate of disabled people and people with special needs. With the help of a role-playing game, it is necessary to make a «helping bag».

Results. The group of students is divided into four subgroups. Each group is given two cards in which: 1) some life situation is described (the names of the characters have been changed); 2) the «Help bag» is drawn. The task: one has to pick internal and external resources to each concrete situation in order to solve the problem. Time to fulfill the task – 20 minutes.

Situation 1.

As a consequence of careless weapon handling 42-years-old military man Zynovyi received the neck injury. He lost the ability to move independently. Now he is 48. After the

injury he spent all the time inside or in the backyard of his house. His wife and his son looked after him. The son got married and moved to the other city. Zynovyi and his wife live on his disability pension and teacher's salary.

Situation 2.

20-years-old Liudmyla has ICP diagnosis, and she is mobility challenged. She is a late child; her mother had Liudmyla when she was 39. Liudmyla finished specialized boarding school. She is fond of poetry, and writes her own poems. She lives with parents who work. Her father came to you worried that his daughter has no friends and she is lonely. Once he saw her poem about suicide.

Situation 3.

A single mother is raising a mentally handicapped 10-years-old daughter, without a father and other members of the family. The woman has a successful academic career and works hard to make for a living, and so she spends little time at home. The girl is found as a learning-disabled child, she spends all the time at home, and every day is scheduled with a stopwatch: the nurse controls healthy eating and keeping regular hours; speech therapist, special education teacher, psychologist come every day to give classes. But lately the mother started to notice that the girl is sad, she is crying every time her mother leaves home, and does not make such progress as she used to before parting with her father.

Situation 4.

Oles is 32 years old. When he was 30 he got married to Olesya, he was happy, the wife got along with the mother-in-law very quickly. He was in an accident on his own car. When he regained consciousness he could not move neither his legs nor his arms. Spinal injury. Invalid's wheel chair. The company found a new worker. Friends rarely dropped in. But should one judge people for this? Six month after the accident the young wife said she could not bear this. Mother was the only one who stayed. She keeps on saying: «Have faith, son! You should not lose your faith! A person is alive as long as he has faith!»

Discussion questions:

1. What model of assistance rendering for people with special needs and people with disabilities exists in Ukraine nowadays?
2. Which model is the most suitable for Ukraine?
3. What resources should be involved to help these families find the way out of these difficult situations?

Discussion. The core of the presented social models is the relationship of an ordinary chain: person – society – person [4]. Its strength is realized when there is no fear of emptiness between people with special needs, people with disabilities and society; when all necessary conditions for the adaptation in «living standards» are created; when the opportunities for self-actualization are wide open despite limited capacity.

References

1. Maydanyuk, I. Z., Melnychuk, T. F., Puzyrenko, Ya. V., Vakulyk, I. I., Mysyura, T. M. (2014). *Kultura simi ta pobutu [Culture and family life]*. Kyiv: NUBiP Ukraine Publishing House, 365.
2. Puzyrenko, Ya. V. (2007). The forms and methods of educational work in the course «Family and household culture and economics». *Science and Methods: Coll. scientific works*, 10, 31-35.
3. Puzyrenko, Ya. V. (2013). *Vplyv reklamy na sotsializatsiiu molodi ta formuvannia simeinykh tsinnostei u suchasnomu sviti [The impact of advertising on youth social-*

ization and the formation of family values in the modern world]. Socio-psychological problems of the modern family and family education in the modern world, 585-588.

4. Rubinstajn, K., Shejver, F. (1989). Labyrynti odynochestva [The experience of solitude]. Labyrinths of Solitude, 275-300.

ЛЮДИНА І СОЦІУМ: ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ІНВАЛІДАМИ ТА ЛЮДЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

І. І. Вакулик

***Анотація.** Презентований матеріал навчального характеру спрямований на удосконалення рівня знань студентської аудиторії з питань соціальної політики й соціальної допомоги людям із особливими потребами та людям із обмеженими можливостями з подальшим застосуванням набутого досвіду на практиці.*

Аудиторії пропонується проаналізувати варіанти завдань зі спільною назвою «Духом незламні» та визначити, яка «модель» буде найдоцільнішою у конкретній ситуації, а також з'ясувати, які ресурси необхідно залучити, щоб допомогти родинам вижити у непростих життєвих буднях.

Також передбачено навчити застосовувати зовнішні та внутрішні ресурси для вирішення непростих життєвих ситуацій, пов'язаних із долями людей-інвалідів та людей із особливими потребами. За допомогою рольової гри необхідно укласти «сумку допомоги».

Стрижнем презентованих соціальних моделей є взаємозв'язок звичайного, на перший погляд, ланцюжка: людина – соціум – людина. І його міцність усвідомлюють, коли між людиною з особливими потребами, людьми із обмеженими можливостями й соціумом відсутній страх порожнечі, коли створено усі належні умови для адаптації у «стандартах життя», коли розширено можливості самореалізації всупереч обмеженої дієздатності.

Таким чином, соціальна робота з людьми з особливими потребами має бути спрямована на те, щоб адаптувати соціум, а не людину, яка має потребу, до життя у суспільстві.

***Ключові слова:** соціальна політика, соціальна допомога, люди з особливими потребами, люди з інвалідністю, соціальні групи, соціальні цінності, соціальні послуги, соціальна педагогіка, «Сумка допомоги».*

ЧЕЛОВЕК И СОЦИУМ: ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ С ИНВАЛИДАМИ И ЛЮДЬМИ С ОСОБЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ

И. И. Вакулик

***Аннотация.** Материал учебного характера направлен на совершенствование уровня знаний студенческой аудитории в вопросах социальной политики и социальной помощи людям с особыми потребностями и людям с ограниченными возможностями для последующего применения приобретенного опыта на практике.*

Аудитории предлагается проанализировать варианты заданий с общим названием «Духом несокрушимые» и определить, какая «модель» будет целесообразной в конкретной ситуации, а также выяснить, какие ресурсы необходимо привлечь, чтобы помочь семьям выжить в сложных жизненных буднях.

Также предусмотрено научить использованию внешних и внутренних ресурсов для решения сложных жизненных ситуаций, связанных с судьбами людей-инвалидов и людей с особыми потребностями. С помощью ролевой игры необходимо собрать «сумку помощи».

Стержнем описанных социальных моделей является взаимосвязь обычной, на первый взгляд, цепочки: человек – социум – человек. И ее прочность осознают, ко-

гда понимают, что между человеком с особыми потребностями, людьми с ограниченными возможностями и социумом отсутствует страх пустоты, когда созданы все надлежащие условия для адаптации в «стандартах жизни», когда расширены возможности самореализации вопреки ограниченной дееспособности.

Таким образом, социальная работа с людьми с особыми потребностями должна быть направлена на то, чтобы адаптировать социум, а не человека, который нуждается в помощи, к жизни в обществе.

Ключевые слова: социальная политика, социальная помощь, люди с особыми потребностями, люди с инвалидностью, социальные группы, социальные ценности, социальные услуги, социальная педагогика, «Сумка помощи».

УДК 37.015.31:17.022.1:7

МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Н.А. ВАРИВОДА, асистент кафедри педагогіки

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: variwoda@ukr.net

Анотація. У статті розглядається значення використання засобів мистецтва у процесі виховання моральних цінностей у молодших школярів. Аналізуються погляди сучасних науковців стосовно ролі мистецтва у вихованні духовно-моральної особистості та визначається, що одним із ефективних інструментів виховання гармонійної, високоморальної та культурної особистості з глибокими знаннями, ноосферним мисленням і гуманістичним світосприйняттям є засоби мистецтва. Наголошується, що мистецтво здатне змінювати ставлення сучасної дитини до світу завдяки притаманній йому художньо-естетичній специфічності відображення навколишньої дійсності, оскільки у процесі виховання гармонійно розвиненої особистості вагому роль відіграє виховання емоційно-почуттєвої сфери, культури переживань, культури почуттів. Зазначається, що сучасні педагоги наголошують на необхідності використання різних видів мистецтва у виховному процесі. Перелічуються основні функції мистецтва у вихованні моральних цінностей особистості та наслідки його впливу на особистість. Досліджується досвід застосування різних видів мистецтва з стародавніх часів до сьогодні. Вказується, що появі високоморальних почуттів сприяють емоційно-почуттєві переживання, які з'являються у результаті ознайомлення з творами мистецтва або у результаті власної творчої діяльності молодшого школяра. Описується вплив на формування моральних цінностей молодшого школяра таких видів мистецтва як кіно, музика, театр, хореографія, пісня та образотворче мистецтво. Особливу роль у вихованні підростаючих поколінь відіграє народне мистецтво – народні пісні та танці, що сприяють передачі майбутнім поколінням ціннісних орієнтацій предків.

Ключові слова: мистецтво, моральні цінності, засоби мистецтва, творчість.

Актуальність (Introduction). Актуальний стан моральності українського суспільства викликає занепокоєння у сучасних педагогів, які досліджують проблеми духовно-морального розвитку особистості.